

EINDVERSLAG

RUIMTE VOOR GROENTE

WERKGROEP 'ONKRUID'

*Demonstratie innovaties in de gewasbescherming
(optimalisatie spuittechniek en mechanische onkruidbeheersing)
PT 11.856*

2004-2005

DLV Plant bv
J.Dogterom/C.v. Oers
Postbus 7001
6700 CA Wageningen

Inleiding

Door de werkgroep 'Onkruid' binnen de projectorganisatie 'Ruimte voor groenten' is in najaar 2003 (27 oktober) dit onderwerp tot ontwikkeling gekomen.

Binnen dit project werkten net als in de vorige jaren de partijen DLV Plant, LTO Groeiservice, PPO Lelystad en Proeftuin Zwaagdijk samen.

Het project zou insteken op de problematiek van de spuittechniek gecombineerd met mechanische onkruidbestrijding.

Probleemstelling

In de vollegrondsgroententeelt is de afgelopen jaren aandacht geweest voor alternatieve wijzen van onkruidbeheersing. O.a. door preventieve maatregelen en door mechanische onkruidbestrijding.

Binnen 'Ruimte voor groente' is het ontwikkelen van duurzame technieken één van de belangrijkste aspecten. Het is niet het doel chemische ondersteuning geheel te vervangen door alternatieven.

Chemische ondersteuning van zowel onkruidbestrijding als ook schimmels, insecten en andere plagen hebben ook hun belemmeringen en hun mogelijkheden. Enerzijds zijn er wettelijk maatregelen in het leven geroepen waar de teler rekening mee moet houden, denk aan driftreductie beperkende maatregelen en in sommige gebieden teeltvrije zones. Daarnaast wil de teler een zo goed mogelijke effectiviteit d.w.z. bedekking en indringing om doseringen zo effectief mogelijk in te zetten en daar waar nodig te kunnen verlagen. Ook het al dan niet toepassen van hulpstoffen (o.a. uitvloeiers) speelt een rol.

We spreken in feite over een aantal verschillende aspecten welke in een voorlichtingsboodschap met demonstratie aandacht zouden moeten krijgen met het doel de spuit machine zoveel mogelijk milieukritisch in te zetten. Hierbij is elk aspect niet voor elk gewas uitgewerkt.

Het gaat om:

- drift (alle gewassen)
- indringing (alle gewassen)
- spuittijdstip (waarschuwingssystemen, weer)
- bedekking
- effectiviteit

Hoe zijn deze aspecten te beïnvloeden voor de praktische teler?

Drift door:

- doppenkeuze (ook: kantdop)
- tijdstip (wind)
- teeltvrije zone
- vanggewassen

Indringing door:

- druppelgrootte: spuitdruk, hoeveelheid water/ha, rijnsnelheid, luchtondersteuning, vloeistofdoppen
- soort en stand van het gewas

Spuittijdstip door:

- het weer (o.a. gewis)
- aanwezigheid van en ontwikkelingsstadium van verschillende onkruiden (o.a. LDS, ADS en MLHD)
- waarschuwingssystemen
- timing t.o.v. biologische middelen
- eigen mechanisatie of loonwerk

Bedekking door:

- druppelgrootte

- gebruik hulpstof (uitvloeier)
- formulering middel

Effectiviteit door:

- dosering, keuze middel
- resultante van alle bovenstaande factoren.

In dit bijzonder technische verhaal met veel randvoorwaarden is het moeilijk de meest optimale keuze m.b.t. duurzame teelt te bepalen.

Om deze aspecten rondom de aanpak van het onkruid in de bedrijfsvoering geïntegreerd aan te pakken met innovatieve technieken zowel op het gebied van mechanische onkruidbestrijding als op het gebied van spuittechniek past in de doelstelling van 'Ruimte voor groenten'.

Het doel van Ruimte voor Groenten is dat alle ondernemingen in de vollegrondsgroententeelt sector tot een bedrijfsbrede certificering komen volgens de eisen van de markt. Daarbij neemt toepassing van een geïntegreerde gewasbescherming en teeltwijze een centrale plaats in. Centraal hierbij staan producten van onbesproken kwaliteit en een minimale inzet van chemische gewasbeschermingsmiddelen.

Dit alles lijkt een groot en complex geheel. Echter om tot meer effect te komen zullen de demonstraties in het kader van dit project regionaal gericht zijn, praktisch en eenvoudig van opzet. Hier kan de tuinder rechtstreeks antwoord krijgen op de vraag hoe hij zo duurzaam mogelijk deze techniek kan inzetten.

Aanpak

Bovenstaande is een complex geheel. Om tot meer voorlichting c.q. effect te komen waren de demonstraties dan ook regionaal gericht, praktisch en eenvoudig van opzet. Hier kon de tuinder rechtstreeks antwoord krijgen op de vraag hoe hij zo duurzaam mogelijk deze techniek kan inzetten. Op drie locaties te weten Noord West Nederland met de gewassen kool en sla, Zuid Oost Nederland met de gewassen, aardbei, prei en sla en Zuid West Nederland met de gewassen prei, kool en sla hebben de demonstraties plaatsgevonden.

Vanuit de regio werd binnen de kaders van het project de demonstratie ook zo regionaal mogelijk gericht ingezet. Hiervoor werd overleg gevoerd en er kwam hier per regio een eenvoudig plan van aanpak. Uiteraard werd er één gewas gekozen. Het was niet mogelijk alle gewassen hierin te betrekken. De toelichting welke gehouden werd was uiteraard wel 'gewasoverstijgend'.

Naast de spuittechniek demonstratie was er in elke regio ook een demonstratie met de Franse schoffel (de Salradis)

Bovendien was er aandacht op verzoek van de werkgroep voor de släpduckmethode.

Het programma was als volgt:

Alle vollegrondsgroentetelers werden hiervoor uitgenodigd. De uitnodiging was in kleur en aansprekend. Aan de aanwezigen werd een leaflet uitgereikt waarin de informatie rondom spuittechniek in relatie tot 'Ruimte voor groente' was verzameld.

Bij alle drie de bijeenkomsten was er een centrale ontvangst en een opening door een LTO bestuurder. In deze ruimte of buiten was er gelegenheid voor verwante bedrijven om zich te presenteren (oa machines, minibeurs)

Daarna was een centrale inleiding door DLV Plant over spuittechniek. Vervolgens werd de groep opgedeeld in groepjes en konden buiten de verschillende spuittechnieken en de Salradis en evt. andere zaken gedemonstreerd worden. Hierbij was toelichting vanuit PPO, Proeftuin Zwaagdijk en/of DLV Plant.

De deelnemers kregen de handout mee naar huis. De demonstraties in Zuid Oost (Vredepeel) en Zuid West (Rijsbergen) zijn gehouden in juni 2004. Vanwege slecht weer is die in Noord West (Zwaagdijk) uitgesteld op pas uitgevoerd in juni 2005.

Resultaten

- op drie plaatsen is een demonstratie gehouden
- er is een leaflet geproduceerd en ter beschikking gesteld aan alle telers
- de bezoekers waren : Rijsbergen 150, Vredepeel 200 en Zwaagdijk 80

Als bijlage zijn de presentaties bijgevoegd.